

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/504
KARAR NO : 2025/595
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 23. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/1. maddeleri uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B. K.
Vekili : Av. Y. Ö.
Davalılar : 1- Batman Valiliği (İdari Yargıda)
Vekili : Av.Y. G.
2- Batman İl Emniyet Müdürlüğü (Adli Yargıda)

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Batman Trafik Denetleme Şube Müdürlüğüne başka bir araca tescilli veya sahte plaka taktığı veya kullandığından bahisle davacı adına 04/05/2025 tarih ve MB-66970609 seri-sıra nolu trafik idari para cezası karar tutanağı, 05/05/2025 tarih ve BB00837038 seri-sıra nolu trafikten men tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 23. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca 46.302 TL idari para cezası kesilmiş ve trafikten men tutanağı ile araç trafikten men edilmiştir.

2. Davacı vekili, idari para cezası ile aracın trafikten men edilmesine ilişkin kararın iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Batman 2. Sulh Ceza Hakimliği 14/05/2025 tarih ve D. İş No:2025/2784 sayılı kararı** ile, davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b. maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Hakimliğimizce, yapılan başvurunun öncelikle görev yönünden incelenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır. Kabahatler Kanununun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı, ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alınana giren kararlarında verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

İncelenen dosya kapsamına göre, öngörülen trafik para cezasının 5326 Sayılı Kanunun EK-2/1 maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, ancak idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aracının trafikten men edilmesine karar verildiği ve bu durumda 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun 27/8 maddesi gereğince idari yargının görev alınana girdiği anlaşıldığından, idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasında idari yargı yerinde görüleceği anlaşılmakla Hakimliğimizin görevsiz olduğuna ..."

4. Davacı vekili, Batman Şoförler ve Otomobilciler Odası 05/05/2025 tarihli yazısı ile, sehven plaka basımı yapıldığını, hatanın yoğunluktan kaynaklı kendilerince yapıldığını, hatalı plaka basımında müvekkilinin hiçbir kusurunun bulunmadığını, Batman Şoförler ve Otomobilciler Odası yapılan başvuru ile plakanın basımının doğru şekilde yapıldığını ve aracın yediemin otoparkından çıkarıldığından bahisle bu kez, sadece 46.302 TL tutarındaki idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 04/05/2024 tarih ve MB66970609 sayılı işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Batman İdare Mahkemesi 08/08/2025 tarih ve E.2025/914 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacı hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 23. maddesinin 5. fıkrası uyarınca 46.302,00-TL trafik para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 04/05/2025 tarihli ve MB 66970609 numaralı trafik idari para cezası karar tutanağının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta, aynı maddi olay nedeniyle ruhsat sahibi adına kayıt ve tescilli araç hakkında uygulanan trafikten men yaptırımının adı geçen kişi ile ilgili olduğu, bu yaptırımın davacı sürücü ile ilgili olmadığı ve onun hakkında düzenlenmediği, davacı hakkında uygulanan trafik para cezasının da 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 23/5 maddesi uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

6. Batman İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Belge ve plakaların araçlar üzerinde bulundurulması zorunluluğu:" başlıklı 23. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 3/10/2016-KHK-676/20 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/18 md.)

Araç tescil belgesi ve tescil plakasının, araç üzerinde uygun durumda bulundurulması zorunludur.

Araç tescil belgesini araçta bulundurmayan veya tescil plakasını monte edilmesi gereken yerin dışında farklı bir yere takan sürücülere 92 Türk Lirası idari para cezası verilir. Araç bilgileri doğrulanıncaya ve plaka uygun yere takılıncaya kadar araç trafikten men edilir.

Yönetmelikte belirtilen nitelik veya ölçülere aykırı plaka takan, öngörülen sayıda plaka takmayan ya da farklı okunmasına veya okunamamasına neden olacak şekilde plakasında değişiklik yapan araç sahibine 412 Türk Lirası idari para cezası verilir, plakanın uygun duruma getirilmesi için 7 gün süre tanınır. Bu süre sonunda tescil plakalarını uygun duruma getirmeyenler

hakkında 844 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası uygun duruma getirilinceye kadar araç trafikten men edilir.

Tescilli aracı plakasız kullanan sürücüye 1.698 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası takılınca kadar araç trafikten men edilir.

Başka bir araca tescilli veya sahte plakayı takan veya kullananlara 5.000 Türk Lirası idari para cezası verilir ve araç trafikten men edilir. Ayrıca bu kişiler Türk Ceza Kanununun 204 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.”

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır.”

9. 5326 sayılı Kanun’un "Yaptırım türleri" başlıklı 16. maddesi şöyledir:

“(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir”

10. 5326 sayılı Kanun'un "Saklı tutulan hükümler" başlıklı 19. maddesi şöyledir:

“(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılmıyaya kadar saklıdır”

11. 5326 sayılı Kanun'un “Başvuru yolu” başlıklı 27. maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

“(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ,

Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli ve idari yargı yerlerinde ortak talep olan idari para cezası yönünden görev uyuşmazlığı doğduğu, Mahkemece mevzuata aykırı olarak, yalnızca idari yargı dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği, Mahkememizce adli yargı dosyasının mahkemesinden temin edildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 2918 sayılı Kanun'un 23. maddesinin beşinci maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

15. Dava dosyasının incelenmesinden, Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce davacının başka bir araca tescilli veya sahte plaka taktığı veya kullandığından bahisle hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 23. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca 46.302 TL idari para cezası kesildiği ve aracın trafikten men edildiği anlaşılmaktadır. Dosya kapsamından aracın maliki tarafından trafikten men kararına karşı dava açılıp açılmadığının tespit edilememiştir.

16. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

17. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

18. Uyuşmazlık Mahkemesince de, daha evvelki idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

19. İncelenen uyuşmazlıkta adli yargı yerince her ne kadar; idari para cezasının iptali ile birlikte aracın trafikten men kararının da verildiği, yapılan başvuruyu inceleme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmişse de; davacının idari yargı yerinde

aracın trafikten men işleminin iptaline ilişkin bir talebinin bulunmadığı, davacının talebinin sadece hakkında düzenlenen idari para cezasının iptaline ilişkin olduğu, davacı hakkında uygulanan trafik para cezasının da 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 23. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Batman İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Batman 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 14/05/2025 tarih ve D. İş No:2025/2784 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Batman İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Batman 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 14/05/2025 tarih ve D. İş No:2025/2784 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

13/10/2025 tarihinde, OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

